

til Fattig- og Skolevæsenet paa 4,200 Rd., som er 3 Rd. pr. Individ. Naar jeg nu spørger mig selv, hvad der er at gjøre ved det Hele, nærmest for Ringkjøbing Amt og de flettere stillede Dele af Landet, saa stiller det sig for mig, som om der maa siges at være flere Veie at gaae, nemlig enten at oprette en Veikasse i en ny Skikkelse, for dermed at komme de meest bebyrdede Amter tilhjælp, eller at Statskassen overtager en Deel af Byrden i det Hele, eller at de flettere stillede Amter, Byer og Egne erholde et Tilskud ved Finantsloven, naar det skjønnes, at de ere altfor daarligt stillede i Forhold til det øvrige Land, eller — for Ringkjøbing Amts Vedkommende — at Sernbanen, som nu naaer til Holstebro fra Øst til Nord og til Bamdrup fra Øst, bliver udvidet saaledes, at Holstebro og Bamdrup forbindes med en Sernbane langs Besklyften, samt at der tilveiebringes en Havn ved Fjans eller Havn ved Kysten, hvor det bedst laaber sig gjøre. Paa den sidste Maade antager jeg næsten, at Amtet vil være bedst tjent, idet det derved vil bevirkes, at de Hovedmangler, som nu ere tilstede, og som forhindre Fremfærd, nemlig at man faaer de Barer for daarligt betalt, som man vil sælge, og igjen skal betale for dyrt, hvad man skal kjøbe, for en stor Deel vilde være afhjulpne. Derved vilde ogsaa Eiendommens Værdi stige, og Skatteevnen i det Hele forøges, og jeg er nærved at troe, at det ogsaa vilde være den billigste Maade for Statskassen, idet det vilde indvirke paa Forrentningen af Sernbanenettet i det Hele. — For at sammentrænge kort, hvad jeg har sagt, er min Betragtning med Hensyn til det foreliggende Lovudkast og det dermed beslægtede altsaa den, at jeg billiger Tanken i det Hele og anseer dem for stikfede til at befordre et meget stort Fremfærd, at jeg troer, at enkelte Amter og Kjøbstæder vilde være daarligt stillede og stee nogen Uret ved at komme til at indbetale deres Gjæld til Statskassen, og at Ringkjøbing Amt ved at faae hele sin Gjæld estergivet vel vilde være en Deel bedre stillet, og derved have en Deel bedre Udsigt for Fremtiden, men at det desuagtet ikke derved er aldeles givet, at Statskassen vil kunne slippe aldeles fri for, indtil Sernbanerne ved Holstebro og ved Bamdrup

forenes, fremtidig at bevilge et Tilskud, forudsat at der, hvad jeg dog antager, maa være Meningen, saavidt mulig skal sørges for, at dette Amt nogenlunde holder Skridt med den øvrige Deel af Landet.

Berg: Forinden jeg gaaer over til det, hvorfor jeg har bedet om Ordet i denne Sag, skal jeg tillade mig blot et Par Ord om dens Realitet. Naar det hedder i Lovudkastet, at Hovedlandeveiene strax skulle gaae over til Amtsraadene, saa skal jeg ikke nægte, at jeg troer, at Amtsraadene, selv i deres nuværende Sammensætning, meget tilfredsstillende vilde kunne varetage Beskyrelsen ogsaa af Hovedlandeveiene. Jeg skal imidlertid fastholde en Betragtning, jeg har gjort ved Behandlingen af en tidligere Sag; det er den, at jeg vilde foretrække, at man fik en forandret Sammensætning af Amtsraadene, forinden man udvider deres Virkefærd. Jeg troer, at med den Sammensætning, der nu haves, er Magten for meget lagt i enkelte Mænds Hænder; naar kun en vis ringe Deel af Stattejerne i Amtet vælger den mindre Halvdeel, og naar der er en sødt Formand, hvis Stemme gjør Udslaget ved Stemmelighed, er det aabenbart, at den hele overveiende Deel af Amtets Befolkning kan komme i Minoritet ved enhver Sags Behandling, og at man altsaa ved at overlade saadanne store finansielle Forhold til Amtsraadets egen Afgjørelse, dog ikke lægger Bevillingsmyndigheden i Befolkningens Hænder i det Hele, men for en altfor væsentlig Deel i en enkelt Eliques — eller jeg vil just ikke sige Eliques, men en enkelt mindre Deel af Beboernes Hænder. Jeg troer, der hidtil har været en altfor ringe Interesse for Amtsraadenes Virksomhed rundt om i Landet, men Interessen vil aabenbart vaagne, naar Amtsraadenes Virksomhed bliver udvidet, og da vil denne Interesse ogsaa gaae i den Retning, at man med Nødvendighed vil fordrø en anden Sammensætning, og man bør fordrø en anden Sammensætning for Amtsraadene, thi Vondstanden er ikke saa umyndig, at den nu behøver Proprietairclassen til at staae som dens sødte Formyndere i saadanne Sager, men naar man da fordrøer en saadan forandret Sammensætning,